

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții Nr.96

Aprilie 2007

Vilho Eskelinen și alții c. Finlandei - 63235/00

Hotărârea din 19.4.2007 [Marea Cameră]

Articolul 6

Procedură civilă

Articolul 6-1

Drepturi și obligații cu caracter civil

Litigiu privind dreptul ofițerilor de poliție la o compensație specială: *articolul 6 este aplicabil (nouă abordare a cazurilor care implică funcționarii publici)*

În fapt: Reclamanții inițiali făceau parte dintr-un serviciu de poliție; primii cinci erau polițiști iar a șasea, asistentă administrativă. Un acord colectiv din 1986, le dădea dreptul la o indemnizație specială, pentru faptul că lucrau într-o zonă izolată a țării. Acest avantaj a fost desființat în 1988; interesații au primit în schimb suplimente salariale individuale de compensare. În 1990, după ce au fost repartizați pe alt post de poliție, și mai departe de casele lor, reclamanții au pierdut beneficiul la suplimentul salarial individual. Ei susțineau însă că poliția locală le promisese despăgubiri. În 1991, Ministerul de Finanțe a refuzat să acorde autorizația de a plăti fiecărui solicitant, un supliment salarial de 500 - 700 mărci finlandeze (84-118 euro) pe lună. Reclamanții au depus o cerere de compensare pentru pierderea lor, care a fost respinsă. Au făcut apel contra deciziei și au solicitat o audiență pentru a dovedi, printre altele, că li se promisese această compensare. Apelul a fost respins pe motiv că, la momentul respectiv, numai Ministerul de Finanțe (nu și poliția locală) putea autoriza plata compensației. Instanța a notat, de asemenea, că nu mai fusese plătită o astfel de compensație nici în alte cazuri similare. Reclamanții au făcut din nou apel, cerând o audiență și subliniind că această compensație fusese acordată altor angajați ai poliției, în circumstanțe similare. În anul 2000, Curtea Supremă Administrativă a constatat că reclamanții nu aveau dreptul legal la suplimente salariale individuale și că o audiență ar fi fost inutilă, deoarece promisiunile făcute de poliția locală n-ar fi avut vreo influență asupra cauzei.

În 2006, o Cameră a Curții Europene și-a declinat competența în favoarea Înaltei

Camere.

Aplicabilitatea articolului 6 § 1 - Guvernul a contestat aplicabilitatea articolului 6 din două motive, și anume, mai întâi faptul că reclamantii în cauză nu aveau "dreptul" la un supliment, și pe de altă parte, că, potrivit jurisprudenței Curții, contestațiile funcționarilor publici (cum ar fi poliția sau alți ofițeri de poliție) cu privire la condițiile lor de angajare sunt excluse din domeniul de aplicare a prezentului articol. La primul punct, Curtea concluzionează că reclamantii aveau dreptul de a-și apăra un drept și că nu exista, prin urmare, nici un obstacol în aplicabilitatea articolului 6 în acest sens. Pe de altă parte, ea a amintit că, pentru a pune capăt incertitudinii din jurisprudența sa anterioară în materie, în *Pellegrin c. Franței* (1999) a introdus un criteriu funcțional bazat pe natura sarcinilor și a responsabilităților agentului respectiv. Ea a decis că singurele care fuseseră scoase din sfera de aplicare a articolului 6 § 1 erau litigiile agenților publici însărcinați cu activități specifice ale administrației publice, în măsura în care aceasta acționa în calitate de deținător al autorității publice, responsabile cu protejarea intereselor generale ale statului sau ale altor autorități publice. Un exemplu clar de astfel de activități sunt cele exercitate de către forțele armate și poliție.

Cu toate acestea, cauza de față arată că aplicarea criteriului funcțional ca atare poate conduce la anomalii. La data faptelor, reclamantii aparțineau Ministerului de Interne. Cinci dintre ei erau ofițeri de poliție, activitate care implică participarea directă la exercitarea funcțiilor publice și la protecția intereselor generale ale statului. Cât privește funcțiile asistentei, acestea erau pur administrative, fără competență decizională sau de exercitare directă sau indirectă a puterii publice; acestea nu puteau fi diferențiate de cele ale oricărui alt asistent administrativ care lucrează în sectorul public sau în sectorul privat. Ar părea, printr-o aplicare strictă a "abordării Pellegrin", că în speța de față asistenta administrativă beneficia de garanțiile articolului 6 § 1, în timp ce, cu siguranță, nu este cazul pentru polițiștii reclamanți, chiar dacă litigiul este identic pentru toate părțile implicate.

După trecerea în revistă a modului în care se aplică criteriul funcțional adoptat în hotărârea *Pellegrin*, Curtea a ajuns la concluzia că aceasta nu a simplificat examinarea problemei aplicabilității articolului 6 la procedurile în care parte este un funcționar și nu a adus mai multă certitudine în materie. Ea a estimat că hotărârea *Pellegrin* trebuie privită în contextul deciziilor anterioare ale Curții și înțeleasă ca o distanțare față de fostul principiu de non-aplicabilitate a articolului 6 pentru funcțiunea publică. Această hotărâre reflectă premiza de bază potrivit căreia funcționarii publici, din cauza funcțiilor lor, au o legătură specială de încredere și loialitate față de angajatorul lor. Reiese clar din cauze judecate de atunci că în multe din statele contractante, se acordă funcționarilor accesul la o instanță, astfel încât aceștia să poată prezenta revendicări de salarii sau de compensații, de concediere sau de recrutare, în același mod ca și angajații din sectorul privat. În aceste condiții, sistemul național nu discerna nici un conflict între interesele vitale ale statului și dreptul individului la protecție.

Prin urmare, Curtea a decis să adopte o nouă abordare a problemei: pentru ca statul pârât să poată invoca statutul de funcționar al unui solicitant pentru a se sustrage de la protecția oferită de articolul 6, trebuie îndeplinite două condiții. În primul rând, legislația internă a statului în cauză trebuie să fi exclus în mod expres accesul la o instanță în ceea ce privește postul sau categoria de angajați respectivi. În al doilea rând, derogarea trebuie să se bazeze pe motive obiective, în interesul statului. Simplul fapt că persoana aparține unui sector sau serviciu care participă la exercitarea puterii publice nu este, în sine, decisiv. Pentru a

justifica excluderea garanțiilor articolului 6 nu este suficient ca statul să demonstreze că funcționarul în cauză participa la exercitarea puterii publice sau că exista o relație "specială de încredere și loialitate" între funcționar și statul angajator. Statul trebuie să demonstreze, de asemenea, că obiectul litigiului se referă la exercitarea puterii publice sau că repune în discuție această legătură specială. Prin urmare, în principiu, se poate să nu fie aplicate garanțiile articolului 6 pentru litigiile ordinare în domeniul muncii, cum ar fi cele referitoare la salarii, indemnizații și alte beneficii, dat fiind caracterul special al relației dintre funcționarul respectiv și statul în cauză. Într-adevăr, ar exista o prezumție că articolul 6 este aplicabil și ar aparține statului de a stabili, în primul rând, că, în temeiul legii, un solicitant funcționar nu are dreptul oficial de a accesa la o instanță, și, pe de altă parte, că excluderea drepturilor garantate de articolul 6 este fondată, în ceea ce privește funcționarul respectiv. În cauză, nu se contestă faptul că reclamantii aveau, cu toții, acces la o instanță, în conformitate cu legislația națională.

Concluzie: Articolul 6 § 1 este aplicabil (douăsprezece voturi contra cinci)

Conformitatea cu articolul 6 - *Durată rezonabilă*: perioada necesară pentru a determina dacă un termen est rezonabil a fost îndeplinită, începând să curgă din ziua în care reclamantii au sesizat prefectura, în martie 1993, deoarece nu puteau sesiza Tribunalul Administrativ Regional câtă vreme nu obținuseră, în ceea ce privește cererea lor de reexaminare, o decizie supusă recursului. Procedura a fost finalizată prin decizia Curții Supreme Administrative în aprilie 2000. A durat deci mai mult de șapte ani. Procedura înaintea prefecturii a înregistrat întâzieri pentru care Curtea Europeană nu vede nici o explicație satisfăcătoare.

Concluzie: violare (paisprezece voturi contra trei).

Absența audienței: În ceea ce privește plângerea cu privire la lipsa unei audiențe, Curtea notează că reclamantilor nu li s-a refuzat posibilitatea de a solicita o audiență, chiar dacă aparținea tribunalului de a se pronunța dacă o astfel de măsură era sau nu necesară. Instanțele administrative au analizat cererea și și-au motivat refuzul. Reclamantii, având ample posibilități de a prezenta în scris revendicările lor și de a răspunde la concluziile părții adverse, cerințele de echitate au fost îndeplinite și nu a existat nici o violare a articolului 6 privind lipsa audienței.

Concluzie: neviolare (unanimitate).

Articolul 13 - Curtea constată că nu exista nici o cale specifică pentru solicitanți pentru a putea denunța durata procedurii, în scopul de a accelera soluționarea litigiului lor. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 13, în măsura în care reclamantii nu dispuneau de un recurs intern care le-ar fi permis să își exercite dreptul de a fi audiați în termen rezonabil, astfel cum este garantat de Articolul 6.

Concluzie: violare (cincisprezece voturi contra două).

Articolul 1 din Protocolul nr. 1 luat separat și coroborat cu articolul 14 - Reclamantii au susținut că autoritățile și instanțele naționale nu au aplicat corect legislația națională atunci când le-au respins cererea. Curtea reiterează că o creanță nu poate fi considerată "valoare patrimonială" în sensul articolului 1 din Protocolul nr. 1, decât atunci când aceasta are o bază suficientă în dreptul intern, de exemplu atunci când este confirmată de jurisprudența instanțelor. În acest

caz, rezultă din directiva de aplicare că reclamantii nu aveau nici o speranță legitimă de a obține un supliment salarial, dat fiind că locul lor de muncă se schimbase, și deci nu mai puteau pretinde la acest beneficiu. Mai mult decât atât, legea internă nu dădea dreptul la compensări pentru cheltuielile de deplasare între domiciliu și locul de muncă. În ceea ce privește articolul 14 din Convenție, acesta nu poate fi aplicabil în cazul în care situația de fapt nu intră sub influența a cel puțin uneia din celelalte clauze ale Convenției.

Concluzie: neviolare (unanimitate).

Articolul 41 - 2 500 EUR pentru fiecare reclamant pentru prejudiciul moral.

Pentru mai multe informații, a se vedea comunicatul de presă nr. 243.

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Redactat de Grefă, acest rezumat nu obligă Curtea.
Click aici pentru a accesa [Notele de informare privind jurisprudența](#)

© **Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has share it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) où de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.